

XXII. Betegbiztonsági Fórum
Miért működik?
Miért nem működik?

Az ismert jó gyakorlatok
bevezetésének lehetőségei

2013. Február 14.

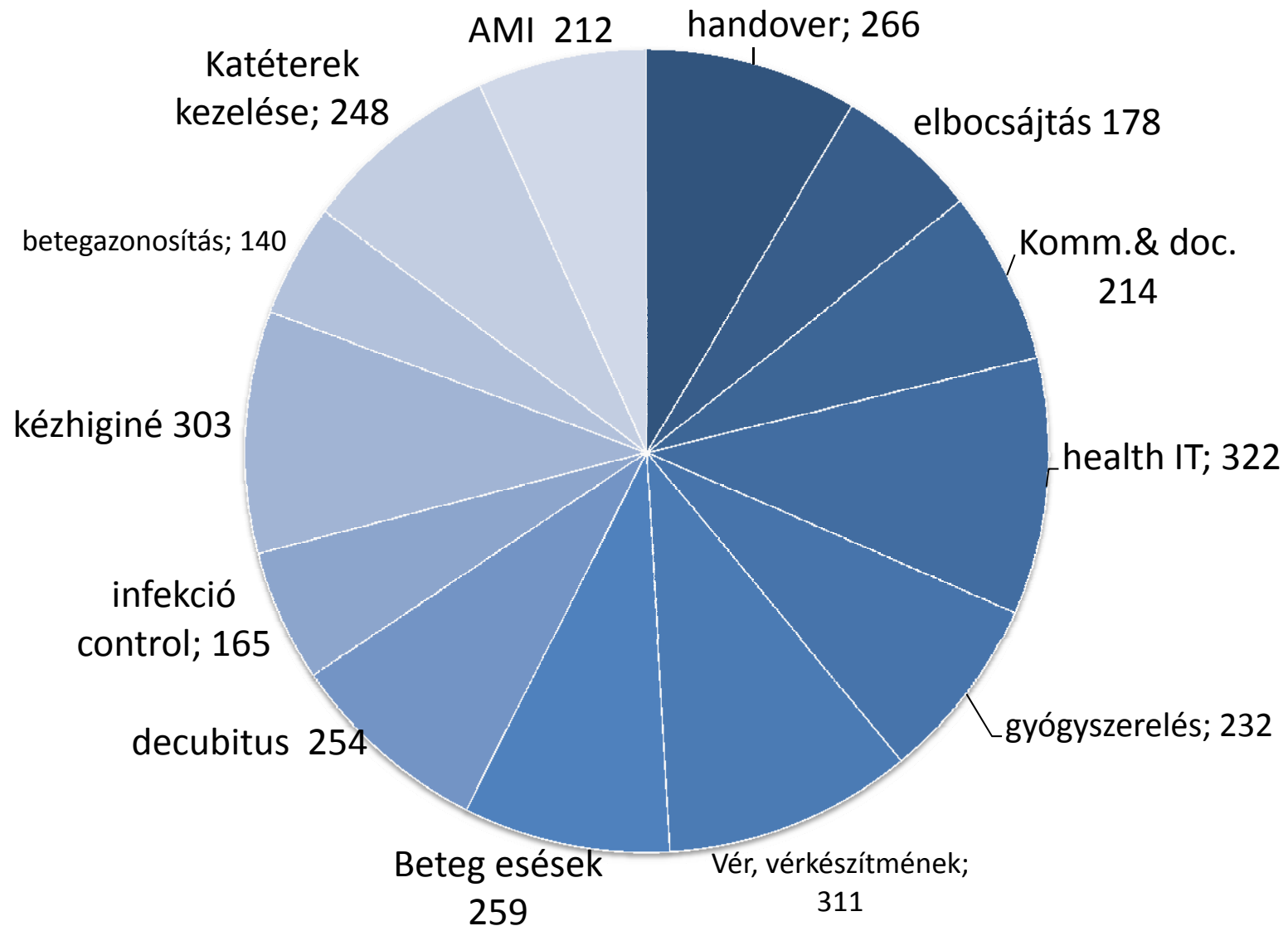
Tervezett program

- Követésre alkalmas jó gyakorlatok bemutatása - Belicza É., Freisinger Á
  - Sebészeti ellátás biztonságának javítás
  - Gyógyszeregyeztetés
  - Kézhiginés gyakorlat javítása
- Hazai jó gyakorlatok jelentése – ZMK
- A hazai bevezethetőség lehetőségeinek megvitatása- résztvevők

Jó gyakorlatok bevezetése

- EU JA program keretében
  - A megbiztonságot bizonyítottan javító gyakorlatok keresése
    - Ezek bevezetésének támogatása a tagországokban
- Cél:
  - Legjobb gyakorlatok megtalálása
- Módszer:
  - Irodalomkutatás (13 kiemelt terület)
  - Eredmények válogatása előre definiált kritériumok alapján

Irodalomkutatás N=3104

Válogatási kritériumok

- A gyakorlat bizonyítottan javítja a betegbiztonságot ✓
  - Több egymástól független tanulmány
  - Megadott vizsgálati elrendezések
    - (előtte vs utána vagy intervention vs controll)
- Átülthető ✓
  - Ellátási szintek és/vagy specialitások ✓
- Megvalósítható (JA időkeretében) ✓
- Léteznek bevezetést támogató eszközök ✓
- Betegek bevonása lehetséges ✓

Javasolt gyakorlatok

- Újraélesztő teamek
- Szuprapubikus hólyagkatéterezés
- Gyógyszerterápia egyeztetése
- Sebészeti ellátás biztonságának javítása
- Kézhygiénés compliance javítása
- (Korai figyelmeztetés állapotromlásra gyermekbetegek esetén)

I. Sebészeti ellátás biztonságának javítása

- Csökkentendő: **sebészeti ellátással összefüggő megelőzhető NKE**
  - A beavatkozást követően kialakult fertőzések
  - Posztoperatív szepszis
  - Szív- érrendszeri komplikációk
  - Légzőrendszeri komplikációk
  - Thromboembóliás szövődmények

I. Sebészeti ellátás biztonságának javítása

Jó gyakorlat:

WHO Safe Surgery Checklist vagy adaptált változatának alkalmazása

Hazai alkalmazás helyzete:

- **Intézményi szinten** implementált (JAON)

“Biztonságos sebészet” ellenőrző lista a WHO 2008. évi ajánlása alapján (Safe Surgery Saves Lives)

BETEG ADATOK	
Vezetéknév	
Utónév	
Születési idő	
Azonosító:	
Beavatkozás	

Anesztézia bevezetése előtt (ápoló személyzet és aneszteziológus)	
A beteg megerősítette az azonosítását, a beavatkozást, annak helyét és hozzájárulását?	☐ Igen
A beavatkozás helye megjelölésre került?	☐ Igen ☐ Nem alkalmazható
Az altató gép és a gyógyszerek biztonsági vizsgálata, ellenőrzése megtörtént?	☐ Igen
A pulzoximéter működőképes állapotban a betegen	☐ Igen
Betegre vonatkozó egyéb megjegyzés: Ismert allergia	☐ Nem ☐ Igen
Nehezen biztosítható légút/ vagy aspiráció kockázat	☐ Nem ☐ Igen, eszköz vagy segítség szükséges
500 ml-nél nagyobb vérvesztéségi kockázata (gyerekeknél 7 ml/kg)?	☐ Nem ☐ Igen, és megfelelő IV igény/pótlás tervezése megtörtént?

Sebészi beavatkozás megkezdése előtt (pl. a bőr bemetszése előtt) (ápoló személyzet, aneszteziológus és sebész)	
Valamennyi teamtag neve és feladata azonosított?	☐ Igen ☐ Beteg neve, a tervezett beavatkozás, annak helye azonosításra került.
Előre látható kritikus események: Operáló sebész:	☐ Mekkora vérvesztés várható? ☐ A beavatkozás tervezett hossza? ☐ Van-e valamilyen kritikus vagy váratlan lépés, amit szeretne a teamtagokkal megosztani?
Aneszteziológus:	☐ Van-e valamilyen beteggel kapcsolatos speciális probléma?
Műtő személyzet:	☐ Az eszközök sterilitása ellenőrzésre került? (indikátor értékek is) ☐ Van-e felszereléssel kapcsolatos kérdések, gondok, kétségek?
Kapott-e a beteg elmúlt 60 percen antibiotikus profilaxist?	☐ Igen ☐ Nem alkalmazható
A szükséges képkötő felvételek cióképzítésre kerültek?	☐ Igen ☐ Nem alkalmazható

Mielőtt a beteg elhagyja a műtőt (ápoló személyzet, aneszteziológus és sebész)	
Ápoló személyzet szóban megerősíti	☐ A beavatkozás nevét ☐ Az eszközök, tűk, szivacsok, törölk száma ellenőrzésre került, és hiánytalan (vagy nem alkalmazható)? ☐ A mintavételi edények (patológia, szövettan) feliratozás megtörtént (beteg nevét is beleértve)? ☐ Azonosításra került-e bármilyen műszer vagy eszköz probléma, melyet jelezni/továbbítani szükséges?
Operátor, Aneszteziológus, személyzet	☐ Mik az alapvető teendők a beteg gyógyulását és további kezelését illetően?

Név:	
Orvos aláírása:	

I. Sebészeti ellátás biztonságának javítása

- A gyakorlat eredményessége bizonyított:
  - Halálozás, SSI

	Baseline	Ellenőrző listával	p
Esetszám	3733	3955	
Halálozás	1,5%	0,8%	0,003
Komplikációk	11%	7%	<0,001
SSI- sebfertőzések	6,2%	3,4%	<0,001
Nem tervezett reoperáció	2,4%	1,8%	0,047

Haynes és mások: A Surgical Safety Checklist to Reduce Morbidity in a Global Population. New Eng J of Med 360:491-9 (2009)

I. Sebészeti ellátás biztonságának javítása

- Tesztelve: világszerte
- Átültethetőség: ✓
  - Különböző országok
  - Különböző sebészeti profilú osztályok
- Megvalósíthatóság: ✓
  - Alacsony erőforrásigény
  - A vizsgálatok szerint a alkalmas költségcsökkentésre (megelőzött NKE)
- Bevezetést segítő eszköztár ✓
- Betegbevonás ✓

II. Gyógyszeregyeztetés

- Csökkentendő: **gyógyszerelési hibák ezekhez kapcsolódó NKE-k**
  - *A betegek 60%-a esetén található legalább 1 eltérés a felvételkor rögzített gyógyszerelés valamint a ténylegesen szedett gyógyszerkészítmények között.*

Megoldás:

Standardizált folyamat a beteg gyógyszerelési anamnézisének és az elrendelt gyógyszerek összevetésére

Cornish P és mások: Unintended medication discrepancies at the time of hospital admission. Arch. Internal Medicine, 2005, Feb: 165: 424-29.

II. Gyógyszeregyeztetés

- Jó gyakorlat:

**A lehető legpontosabb gyógyszerlista
fölvétele és ennek egyeztetése a beteg
fölvételekor, áthelyezésekor és a
elbocsátásakor elrendelt gyógyszerekkel**

Hazai alkalmazás helyzete:

- ???

Gyógyszerek egyeztetése (medication reconciliation)

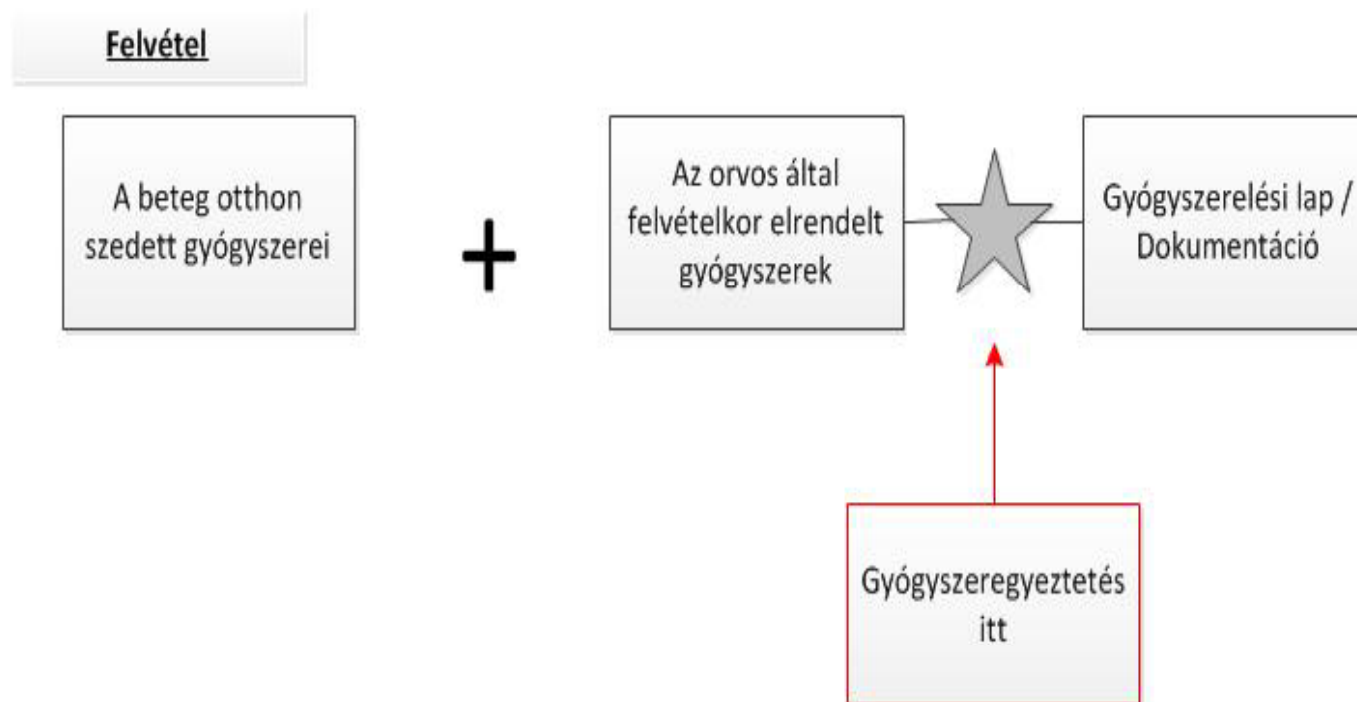
Három lépéses folyamat:

1. A betegek aktuálisan szedett gyógyszereinek pontos és teljes-körű rögzítése (név, dózis, adagolási- rend, és mód)
2. Az orvos által fölvetelkor vagy áthelyezéskor vagy elbocsájtáskor elrendelt gyógyszerek összevetése ezzel a listával
3. A két lista között fönnálló **ellentmondások feloldása** mielőtt még gyógyszereléssel összefüggő nemkívánatos esemény következne be

Alkalmazásával megelőzhetővé válhatnak:

A gyógyszerek elrendelésének elmaradása, nem megfelelő dózisban és/vagy adagolási rendben elrendelt gyógyszerek, interakciók kialakulása, azonos hatóanyagcsoportból több gyógyszer elrendelése.

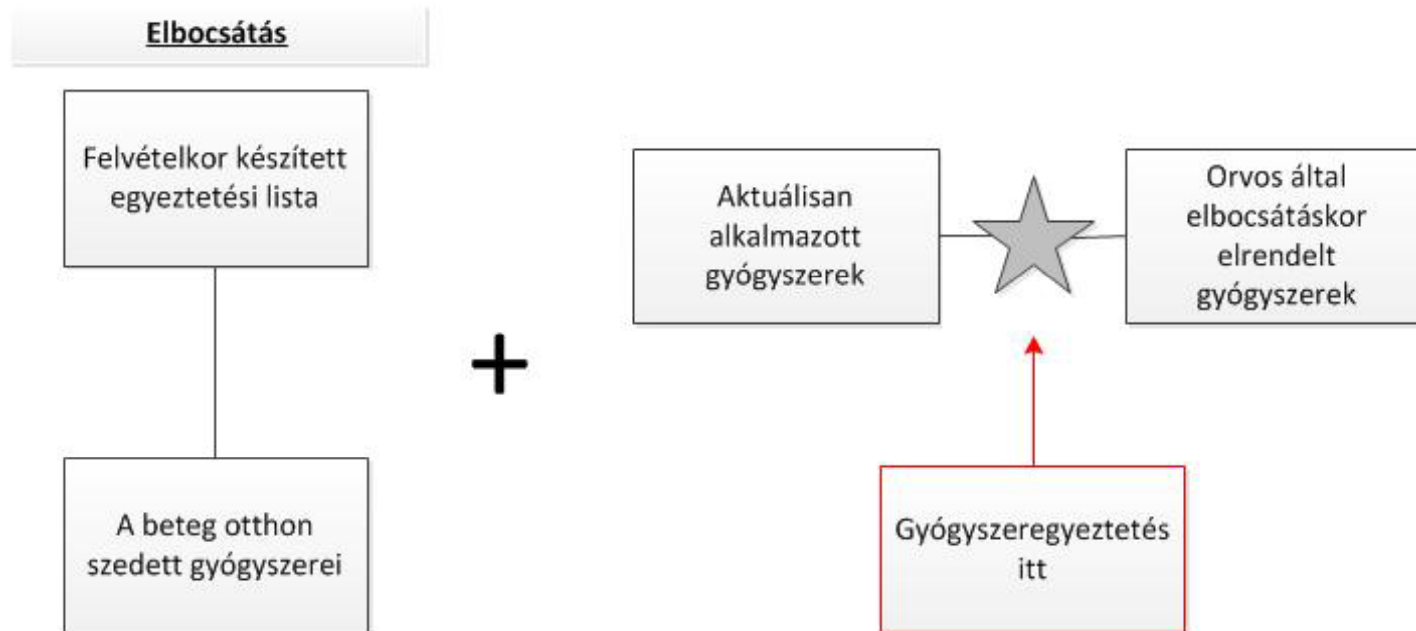
II. Gyógyszeregyeztetés a beteg fölvételekor

A beteg **fölvételekor** történő gyógyszeregyeztetés folyamán az otthon szedett gyógyszerek listája és a fölvételekor elrendelt gyógyszerek összevetése történik meg. Ha a két lista nem azonos, és a gyógyszerek hozzáadásának illetve elvételének dokumentációja elmaradt, vagy egyéb ellentmondás tapasztalható, abban az esetben a kezelőorvossal tisztázni szükséges a változtatásokat.

Forrás: Handover projekt- Medication reconciliation toolkit

II. Gyógyszeregyeztetés a beteg elbocsátásakor

A beteg **elbocsátáskor** történő gyógyszereregyeztetés folyamán a felvételnél készített egyeztetési lista (ez tartalmazza az otthon szedett készítményeket is), az aktuálisan szedett gyógyszerek listájának valamint az elbocsátáskor elrendelt gyógyszerek listájának összevetése történik meg. Ha a listák nem azonosak, és a gyógyszerek hozzáadásának illetve elvételének dokumentációja elmaradt, vagy egyéb ellentmondás tapasztalható, abban az esetben a kezelőorvossal tisztázni szükséges a változtatásokat.

Forrás: Handover projekt- Medication reconciliation toolkit

II. Gyógyszeregyeztetés

- Tesztelve: Észak Amerika, Ausztrália, Európa (WHO High5s)
- Átültethetőség:
  - Különböző országok
  - Különböző ellátási
  - Különböző profilú osztályok

II. Gyógyszeregyeztetés

- A gyakorlat eredményessége bizonyított:
  - Csökkenti a gyógyszerelési hibákat és a kapcsolódó NKE-t

Hatások	A hatást leíró közlemények száma/ a hatást értékelő közlemények száma LJ2
Csökkenés az eltérésekben	17/17
Csökkenés a potenciális nem kívánatos eseményekben	5/6
Csökkenés a nem kívánatos eseményekben	2/2
Elbocsátás utáni igénybevétel csökkenése	2/8

18. dia

LJ2

Az adatok az egy egyik 4-esként értékelt cikkből származnak. A számláló azt mutatja, hogy hány közleményben találták meg a csökkenést, azon közlemények közül, akik a hatást vizsgálták.

Lam Judit; 2013.02.13.

II. Gyógyszeregyeztetés

- Megvalósíthatóság: ✓
  - Jelentősebb erőforrásigény (HR)
  - A vizsgálatok szerint a alkalmas költségcsökkentésre (megelőzött NKE)
- Bevezetést segítő eszköztár ✓
- Betegbevonás ✓
  - Alapvető fontosságú a megfelelő gyógyszerelési történet fölvételéhez
  - Betegek ösztönzése kérdések föltételére

III. Kézhygiénés compliance javítás

- Csökkentendő: **egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések (HCAI)**
  - A hospitalizált betegek 5-15%-át érintik, az intenzív osztályokon kezelt beteg 9-37%-ánál fordulhat elő.
  - Becslések szerint az akut ellátásban Európában legalább 5 millió ellátással összefüggő fertőzéssel kell számolni évente,
    - 135 000 haláleset/év
    - 25 millió extra kórházi ápolási nap
    - Költségteher: 13-24 millió euro/év

III. Kézhygénés compliance javítás

- Jó gyakorlat:

Alkoholos kézbedörzsölő-szer + oktató- és felvilágosító program

Hazai alkalmazás helyzete

Nemzeti kézhygénés kampány- 2011

Gyakorlatban ???

A WHO Multimodális Kézhygiénés fejlesztési Stratégiája

• A WHO „kézhygiénés irányelve az egészségügyi intézményeken” (2009) bizonyítékai alapján,
• 5 kulcs alkotóelem az egészségügyi intézmények kézhygiénés gyakorlat fejlesztésére

1. Rendszer váltás

Alkoholos kézfertőtlenítő szer elérhetősége a betegellátás helyén és folyamatos víz, szappan és egyszer használatos kéztörölő elérhetősége

2. Oktatás és képzés

Minden egészségügyi dolgozót folyamatosan oktatni kell a helyes kézhygiénés gyakorlatról

3. Értékelés és visszacsatolás

A kézhygiénés gyakorlat monitorozása (compliance), az eü. dolgozók ismereteinek monitorozása; eredmények visszacsatolása

4. Emlékeztetők a betegellátó helyeken

Segíteni és emlékeztetni kell az egészségügyi dolgozókat

5. Intézményi biztonságos környezet

Eü dolgozók aktív részvétele, Intézményi támogatás, páciensek részvétele

Kézhygiénés compliance javítás

- A gyakorlat eredményessége bizonyított:
  - HCAI csökkenés (20-30%)
  - Kézhygiénés Compliance 48%-ról 66%-ra változott
  - A nosokomiális fertőzések prevalenciája *16,9%-ról 9,9%-ra csökkent*
  - *MRSA Transmissio arány*
2,16/1000 betegnapról 0,93/1000 betegnapra csökkent

Kézhygiénés compliance javítás

- Tesztelve: Észak-Amerika, Dél-Amerika, Európa, Ázsia
- Átültethetőség: ✓
  - Különböző országok
  - Különböző profilú osztályok, különböző ellátási szintek
- Bevezetést segítő eszköztár ✓
  - Pl. WHO eszköztár
- Betegbevonás ✓
  - Felvilágosítás, tájékoztató anyagok

Ajánlott gyakorlatok bevezetése a JA keretében

Gyakorlat	Implementálva (nemzeti/regionális /intézményi)	JA keretében implementáló országok száma	
Sebészeti ellátás biztonságának javítása	13	12	 LJ3
Gyógyszeregyeztetés	11	7	
Kézhygiénés compliance javítás	12	7	

25. dia

LJ3

A pipák azt jelentik, hogy mi is implementáljuk ezeket.

Lam Judit; 2013.02.13.

Intézményi lehetőségek a részvételre

- Implementáció - pilot kórház
  - 2 különböző intézmény/ gyakorlat
- Kórházban működő jó gyakorlatok jelentése – részvétel közös európai tudástár kialakításában
  - On-line kérdőív kitöltése
  - Kérdőívek kitöltési határideje 2013.02.28.
  - Fordítási segítség: 2013. 02. 20-ig
  - Információk:

<http://hsmtc.hu/hirek/4240/eu-joint-action-patient-safety-and-quality-of-care-pasq-projektfelhivas/>

JÓ GYAKORLATOK JELENTÉSE- ZMK